

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Sacramentalis

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

III. De causa principali Sacmentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42272

DE SACRAMENTIS. CAP. III. 15
filii spirituales, per Matrimonium verò corporales
generantur

Nota 3. Spectato ordine dignitatis, Eucharistiam
præstare reliquis omnibus Sacramentis: tum quia
est eorum finis & consummatio, tum quia simul est
Sacramentum, & Sacrificium, ut suo loco dicetur;
tum quia ex Trident. sess. 13. cap. 3. alia Sacraenta
tunc primum sanctificandi vim habent, cum quis il-
lis utitur: at in Eucharistia, ipse sanctitatis auctor an-
te usum est.

C A P U T III.

De causa principali Sacramentorum.

RESOLUTIO I. Sacraenta antiqua fuerunt im-
mediate instituta à Deo, & nova à Christo.] PRIOR
PARS PROBATUR I. ex Scriptura, quæ Genes. 17.
Circumcisionis, Exodi 22. Agni Paschalis; & Levit. 8.
Sacerdotalis consecrationis institutionem in Deum
refert. 2. ratione, nam Sacraenta antiqua erant signa
furnaræ gratiæ; quare non potuerunt institui nisi à
Deo, cùm ille solus possit conferre gratiam. Nec re-
refert illud Joan. 1. Lex per Moysen data est: non e-
nim significat Mosem fuisse legis, & cæmoniarum
ad eam spectantium institutorem; sed promulgato-
rem duntaxat.

Posterior pars sumitur ex Concil. Trident. sess. 7.
can. 1. licet enim ibi non statuatur verbis expressis,
Sacraenta novæ legis fuisse immediatè à Christo
instituta, sed tantum ab eo fuisse instituta, quod ta-
men ea definitio intelligenda sit de institutione im-
mediata, ostenditur; tum quia nullus unquam dubi-
tavit, quin Sacraenta illa à Christo, saltem mediata
instituta fuerint: tum quia Christus non solet dici
eorum institutor, quæ Ecclesia instituit, ut patet
in sacramentalibus: tum denique quia prædictum
Concil. sess. 14. cap. 1. disertè statuit Extremam-
unctionem fuisse à Christo institutam, & à Jacobo
Apostolo.

Apostolo promulgatam. Idem autem dicendum est de reliquis Sacramentis novae legis.

Neque dicas, non omnes formas Sacramentorum haberi in Scriptura: licet enim ex ea non sumantur, nisi formæ Baptismi, Eucharistie, & Pœnitentie, sufficit quod alias, & quicquid spectat ad essentiam Sacramentorum, habeamus ex Apostolorum traditione. Quo sensu dixit Aug. lib. 3. de doctrina Christiana cap. 9. agens de Sacramentis. Ipse Dominus, & Apostolica tradidit disciplina.

RESOLUTIO II. *Nulla creatura potest instituere Sacra menta, gratiam conferentia, potestate quam vocant authoritatis.] Quia ad potestatem authoritatis requiritur, ut qui ea præditus est, agat independenter ab alio, qui modus agendi creaturæ competere non potest. Accedit, quod nullus potest eo modo Sacramenta instituere, nisi ut causa principalis possit gratiam sanctificantem conferre; quod etiam omnem vim creatam superat, ex dictis ubi de Gratia.*

Major difficultas esse videtur, an possit Deus dare puro homini, potestatem ministerialem instituendi Sacra menta. Qua in re duo sunt certa, & tertium de quo aliqua est controversia. Certum est 1. posse hominem ex commissione Dei determinare rem aliquam, vel actionem sensibilem, ut sit signum gratiae. Certum est 2. non esse in potestate hominis, tali signo adjungere virtutem, qua certò & infallibiliter gratia conferatur, nisi dependenter à præcedenti decreto, quo Deus statuerit conferre gratiam in usu illius. Jam verò dubium est, an propter primum, quod certum esse diximus, affirmandum sit, potestatem Sacra menta instituendi posse homini delegari, an potius id negandum sit propter secundum. Verum, quia hoc magis spectat ad modum loquendi, quam ad rem ipsam, & aliunde quod homo nequeat dare signo sensibili vim producendi gratiam, nisi supposita promissione Dei, id non tollit ab homine rationem causæ ministerialis, sed principalis duntaxat, congruen-

DE SACRAMENTIS. CAP. III. 17
congruentius videtur cum iis sentire , qui fatentur,
posse hominem Sacra menta instituere ex commis-
sione Dei.

RESOLUTIO III. *Purus homo non potest habere*
potestatem excellentiae circa Sacra menta , tam perfecte ac
Christus ; potest tamen aliquo modo inferiori .] PRIOR
PARS PROBatur , nam potestas excelletiae Chri-
sto concessa in eo consistit , ut possit Sacra menta in-
stituere , & effectum Sacra menti sine Sacramento
conferre ; dare hominibus potestatem Sacra menta
conficiendi , & administrandi ; ac mereri de condi-
gno gratiam nobis in Sacra mentis collatam : at purus
homo non potest de condigno mereri alteri homini
gratiam , ut ex lib. 2. Ideæ Speculativæ supponimus ,
ergo , &c.

Secunda pars offenditur : nam potest Deus tantam
homini conferre gratiam , ut mereatur ex congruita-
te aliqua gratiam aliis communicandam , quoties ,
verbicoausa , nonnullis signis externis , quæ ipse desi-
gnaverit , usi fuerint . Hoc autem est conferre tali ho-
muni potestatem excellentiae , aliquo inferiori modo
quam Christus eam obtinuerit . Sicut etiam si illi da-
retur facultas Sacra menta administrandi , proprio
nomine , & ita de aliis .

Nota 1. Potestatem excellentiae jam dictam nulli
puro homini unquam fuisse concessam : potestas e-
nim datur propter usum ; at nullus reperiuntur qui po-
*testate illa usus fuerit , vel extra Sacra mentum pec-
cata remittendo , vel materiam & formam Sacra-
mentorum designando , vel Sacra mentum proprio no-
mine administrando ; vel aliis merendo gratiam in
Sacra mentis collatam . Et quamvis per indulgentias ,*
*satisfactiones Sanctorum nobis applicentur , in re-
missionem pœnæ temporalis , peccatis jam remissis
debitæ sola tamen merita Christi nobis applicantur
in sacramento , ad remissionem culpæ , & pœnæ æter-
næ peccato mortali debitæ .*

. Nota 2. Potestatem simplicis ministerii ad confi-
cienda ,

cienda, & administranda sacramenta, Ecclesiæ à Christo concessam fuisse, ut patet ex illo 1. Cor. 4. Sic nos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei. Et sanè cùm sacramenta sint entia quædam moralia variis partibus constantia, & signa efficacia gratiæ, necesse erat ut Christus potestatem ea suò nomine conficiendi, & administrandi nonnullis concederet.

CAPUT IV.

De causa ministeriali Sacramentorum.

RESOLUTIO I. Minister ordinarius sacramentorum est homo solus, non quidem omnis, sed viator, qui quis ad hoc sit specialiter deputatus.] PRIMA PARS colligitur ex facto Christi: ille enim Matth. 28. Hominibus dedit potestatem baptizandi, & Luc. 22. conficiendi Eucharistiam, & Joan. 20. Remittendi peccata: neque ex scriptura, vel aliunde constat, quod talem potestatem Angelis concesserit.

Congruentie sunt, tūm quia sicut Christus ut homo sacramenta instituit, ita illius minister in sacramentorum collatione, debebat esse solus homo; tū quia sacramenta sunt media instituta ad salutem solius hominis, quare æquum erat ut tantum ab homine administrarentur; tum quia cùm in sacramentis sit aliquid spirituale, & aliquid sensibile, congruum fuit, ut illorum minister esset aliqua creatura poliens sensu & intellectu; qualis est solus homo.

Nec refert, quòd si bonus Angelus sacramentum conficeret, illud ratum habendum esset: hoc enim fieret extraordinariè ex voluntate Dei, cuius potentia rebus sensibilibus non est alligata; non autem quod bonus Angelus sit ordinarius minister sacramenti. Si tamen Angelus malus tentaret sacramentū conficere, illud pro rato habendum non esset; quia minimè credendum esset dæmonem id agere ex voluntate, & commissione Dei.

Secunda